

ብያሲን ዑመር (yassinomer01@gmail.com)

ዓዲ- ወደርኪ ብምልእታ ከትቅጾ ዝተፈርደት፡ ህዝቢ ንምጽናት ዝተወጠነ ሰወር መደብ ስለ ዘሎ ድዩ?

ዓድሽ ዓመት 2017 ድሕሪ ምኽላቱ፡ ኣብ መጀመርያ ሰሙን ናይዚ ሒዝናዮ ዘሎና ወርሒ ጥሪ፡ ዝዓጠቐ ኣባላት ክፍሊ ጸጥታ ስርዓት ህ.ግ.ደ.ፍ፡ "ኮብሊልካ" ብዝብል ምስምስ ንመንእሰይ ጀማል ዓብዱልዋስ ካብ ዓዲ ዓዲ-ወደርኪ ብሓይሊ ሒዞም ንክኣስርዎ፡ ብከውታ ለይቲ ንዝንብረሉ ዝነበረ መንበሪ ሰድራ-ቤቱ ከቢቦም ብሃንደበት ንዕኡን ንሰድራ-ቤቱን ሓደጋ ወዲቐዎም። እቶም ንመንእሰይ ጀማል ዓብዱልዋስ ክሕዙ ዝተልእኩ ኣባላት፡ ንመባእታዊ ሰብኣዊ መሰሉን መሰል ኣባላት ሰድራ-ቤቱን ብጋህዲ ብምግሃስ፡ ካብ ሕቅፊ ወለዱን ካብ ማእከል ገዝኡን እናጋፍዑን እናዘለፉን ክጨውይዎ ድሕሪ ምፍታፍም፡ ወለዱ ብዘርኣይዎ ተሪር ተቓውሞን ገረባብቲ ብዘስምዕዎ ኣውያንትን፡ ምሉእ ዓዲ ካብ ድቃሱ ብስንባደ ተበራቢሩ፡ "ኣብ ማክከል ዓዲ ናይ ለይቲ ጸልማት ተጐልቢቦም ሸፋቱ ዝኣተዉ መሲልዎም"፡ እናተጓዩ ከድሕንዎም ናብ ቤት ሰድራ ዓብዱልዋስ ወሓዙ። ዕጡቓት ኣባላት ጸጥታ ህ.ግ.ደ.ፍ፡ ነቲ ተጓይዩ ካበዩ ገዝኡ ደቂ ዓዲ ከድሕን ዝተኣከበ ህዝቢ ዓዲ ዓዲ-ወደርኪ፡ ፋሕ ከም ዝብል ንምግባርን ንደቂ ዓዲ ተሓሊቐ ከይከላኸለሎምን ንሰማይ ብምትኳስ እናጋፍዑ ኣፈራሪሖም። እንተኾነ፡ እቲ ዝተኣከበ ህዝቢ "መንእሰይ ጀማል ከምዚ ትብልዎ ዘሎኹም ዋላ ይኸብልል፡ ኣብ ቅድሚ ወለዱን ኣብ ገዝኡን እናገርፍኩምን እንጸረፍኩምን ከተበላብስዎ ቅነዕ ኣይከኣን" ብምባል፡ ብትብዓት ንተግባራቶም ከኳኑ ፋሕ ምባል ስለ ኣበዮምን ዓገብ ብምባል ስለ ዝገሰጸምን፡ እቶም ዕጡቓት ኣባላት ጸጥታ ብቑጽሪ ውሑዳት ስለ ዝነበሩ፡ "ድሓን! ሕጂኳ እንተዘቀንዓና፡ መዓልትኹም ተጸበዩ፡ ከነረኻኸበልኩም ኢና" ብምባል ኣብ ልዕሊኦም ሰጉሞቲ ክውስዱ ክምለሱ ምዃናም ብምፍላጥ፡ እናፈከሩን እናሓንሓኑን ዝመጽኡሉ ተልእኾ ከይዓመሙ ተመሊሶም።

ይኹንምበር፡ እቶም ተሪር ህዝባዊ ተቓውሞ ስለ ዝገጠሞም ተልእኾኦም ከይዓመሙ ዝተመልሱ ኣባላት ጸጥታ ህ.ግ.ደ.ፍ፡ ከም ፈኸራኦም ድሕሪ ሳልስቲ፡ ካብ ናይ ምድሪ ምክልኻል ሓይልታት ኤርትራ ዝተውጽኦ፡ ከቢድ ብረት ዝዓጠቐ ብርክት ዝብሉ ወተሃደራት ዝሓዘ ሰራዊት (ልዕሊ ሰለስተ ጋንታ) ኣሰኒዮም ብምምላስ፡ ነታ ዓዲ ብምልእታ ኣብ ከበባ ኣእትዮም ድሕሪ ምስርጣይን ምስቓይን፡ ንጀማል ዓብዱልዋስን መላእ ሰድራ ቤቱን ካልኣት ልዕሊ ሰብዓ ዝኸኑ ተቐማጦ ዓዲን -- ቆልዑን ኣንስትን ሽማግሌታትን ዝርከብዎም-- ብድምር ልዕሊ ዕስራ ዝኸኑ ሰድራ ቤታት ዓዲ ዓዲ-ወደርኪ ከብኪቦም፡ እናእወዩ ብዘይ ድልዩቶም ብሓይሊ ኣገዲዶም ናብ ናይ ጽዕነት መካይን ብምጽዓን፡ መጀመርያ ናብ ዓደልገስ ዝተባህለት ኣብቲ ከበቢ እትርከብ ዓዲ ኣግዲዞም። ጸኒሖም፡ ናብ ዓዲ ኣበይቶ ብምምሕልላፍ፡ ናብቲ ኣብታ ዓዲ ኣበይቶ ዝርከብ ብምስቓይ እሱራት ዕሉል ዝኸኑ ማዕቡስ ዳጉኖም። ብድሕሪዚ፡ ብለይቲ ናብ ባርካ ኣሳግሮም ኣብዚኣ ኣተዉ ከይተባህሉ ሃለዋቶም ብምጥፋእ፡ ተሸሪቦም ከም ዝተርፉ ጌሮም ። ኣብ ባርካ ድሕሪ ምሸሪቦም፡ ክሳብ ሕጂ

ብህወዳንም ይሃልዉ ኣይሃልዉ ዝተፈልጠ ነገር የለን። ነቲ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ዓዲ ዓድ-
ወደርኪ ዘርኣይዎ ብርቱቦ ጽልእን ንዕቀንትን ጭካኔ ዝመልኦ ኣተሓሕዛን ኣብ ግምት
ምብእታው፡ ብዘይ ገለ ርህራሄ ንብምሉኡም ከይረሸንዎም ኣይተርፉን ኢዮም።

ንምኻኑ፡ ብሓደ ዝኸብለለ መንእሰይ ኣሳቢብካ፡ ብኣልማማ ንመላእ ንጹሃት
ሰለማውያን ተቐማጦ ዓዲ ወደርኪ ክትቀጽዎም ፍትሒ ድዩ? ህዝቢ በደል ንክፍጽሙ
ዝረኣዮም ገፋዕቲ፡ ዓገብ እንተበሎም፡ ብገበን የኸስሶን፡ ካብ ኩሉ ዝኸፍኦ ኸኣ፡ የፍርዶን
ዲዩ? "ብናይ ሓደ ሰብ በደል ወይ ጉድለት፡ ህዝቢ ብምልኡዩ ዝቐጽዕ" ዝብል መንግስታዊ
ሕጊ፡ ብጀካ ኣብ መንግስቲ ስርዓት ህ.ግ.ደ.ፍ፡ ካልእ ኣብ ዓለምና ኣበዮናይ ስርዓትዩ ዘሎ?
ዓዲ ዓዲ-ወደርኪ፡ ብሰንኪ በደል ወይ ጉድለት ሓደ ኣባላ፡ ተቐማጦኡ ብምሉኡም ከም
በደልቲ ወይ ሰብ ገበን ተቐጺሮም ክቐጽዑ ዝተፈርዱ፡ ንህዝቢ ናይተን ዘይደለኻዮን
ዓድታት፡ (ናይ ወገንካ ዓድታት ስለ ዘይከኑ) ብናእሸቱ ውልቃዊ በደላት ወይ ጉድለታት
ኣመኻኪኻ ንምጽናት ሰዉር መንግስታዊ መደብ ስለ ዘሎ ዲዩ? ሰዉር መንግስታዊ መደብ
እንተዘይሃልዩ፡ እንታይ ካልእ ንህዝቢ ብሰንኪ በደል ሓደ ውልቀሰብ ዘቐጽዕ ብቐዕ
ምክንያት ኣሎ?

ብዝኸነ፡ ኣብ መላእ ዓለም እንርከብ ንድሕነትን ሓርነትን ህዝብና እንቃለስ ዘሎና
ደለይቲ ፍትሒ ሃገራውያን ኤርትራውያን፡ ነዞም ብዓመጽቲ ዕሰባት ኣባላት ክፍሊ ጸጥታ
ህ.ግ.ደ.ፍ ህይወቶም ኣብ ሓደጋ ወዲቐ ዘሎ ልዕሊ ዕስራ ስድራ ቤታት ዝኸኑ ንጹሃት
ሰለማውያን ኤርትራውያን ዜጋትት ተቐማጦ ዓዲ ዓድ-ወደርኪ፡ ድምጹ-ኣልቦን ሓይሊ-
ኣልቦን ስለ ዝኸኑ፡ ናይ ሞት ዕጫ ከይወረደም እንከሎ፡ ኣብ ክንድኡም ስሙር ድምጹ
ብምስማዕን ብትብዓት ንመሰሎም ብምጥባቕን፡ ወጽዓኦም ናብ መላእ ዓለም ብዓውታ
ከነቃልሑን ብህጹጽ ከነዋዓውዎን ኣሎና። እዚ ብኣባላት ክፍሊ ጸጥታ ህ.ግ.ደ.ፍ ኣብ ልዕሊ
ንጹሃት ዜጋታት ተቐማጦ ዓዲ ዓድ-ወርኪ ብጀምላ ዝተፈጸፈሙ ግፍዒ፡ ብጉድለት ወይ
ሸለልትነት ናይ ሓደ ተቐማጦ ዓዲ ኣሳቢብካ ዝኸነ በደል ንዘይፈጸሙ ንጹሃት ተቐማጦ ዓዲ
-- ትሕቲ ዕድመ ንዝኸኑ ቆልዑን ዘጥብዎ ኣዴታትን ዝሸምገሉ ዓበይትን ከይተረፈ --
ብኣልማማ ምቐጽዕ፡ ጭቡጥ መርትዖን ህያው ኣብነትን ናይቲ ስርዓት ህ.ግ.ደ.ፍ ኣብ ልዕሊ
ህዝቢ ኤርትራ መዓልታዊ ዝፍጽሞ ዘሎ "ብገበን ኣንጻር ሰብኣውነት ዘኸስስ" ግፍዕታት ኢዮ።

ኣብ ሃገርና ኤርትራ፡ ንመሰል ዜጋታት ዘውሕስን ዝከልኸልን ቅዋሚዊ ሕጊ ስለ ዘየለ፡
ኣባላት ክፍሊ ጸጥታ ስርዓት ህ.ግ.ደ.ፍ፡ ካብ ቤት- ፍርዲ ፍቓድ ከይወሰዱን ንቤት-ፍርዲ
ኣቐዲሞም ከየፍለጡን፡ ንዝኸኑ ክኣስርዎ ዝደልዩ ዜጋ በደል ይሃልዎ ኣይሃልዎ ብዘየገድሱ፡
ብሓላፍነት ዝሓቶም መንግስታዊ ኣካል ስለ ዘየለ፡ ኣብ ዝኸኑ ግዜን ኩነታትን ዊን ዝበሎም
ስጉምቲ ካብ ምውሳድ ድሕር ኣይብሉን ኢዮም። ከምኡውን ንኹሎም ዝኣስርዎም
እሱራት፡ ኣብ ቤት-ማእሰርቲ ከይተፈርዱ፡ ማለት ብዝኸኑ ግቡእ ሕጋዊ መስርሕ ከይሓለፉ፡
ብመግረፍትን ጥምየትን ሕማምን ብስጭትን ተሳቐዮም ከም ዝሞቱ ምግባርን፡ ኣብ ዕጽው
ማዕጸ መስካርን ተዓዛብን ዘይብልካ ብኢደ-ወነንካ ባህ ዝበልካ ፍርዲ ኣሕሊፍካ፡ እናበሳበሰካን
እናከላበሰካን ኣካላቶም ብመግረፍቲ ምስንካልን፡ ኣእምሮኦም ከም ዝስሕቱ ምግባርን፡
ብዘስካሕክሕ ኣገባብ ህይወቶም ብኸንቱ ምሕላፍን፡ ሓንሳእ እውን ይኸን ተሓቲቶምሉ

ዘይፍልጡ፡ ንቡር ተግባራት ኣባላት ጸጥታ ስርዓት ህ.ግ.ደ.ፍ ኢዩ። ከምኡ ክንዲ ዝኹነ፡ እቲ ኣብ ልዕሊ ጀማል ዓብድልዋስን ስድራ ቤቱን ጥራይ ዘይከውነ፡ ካብኡ ሓሊፉ ኣብ ልዕሊ መላእ ሓረስቶት ተቐማጦ ዓዲ ዓድወደርኪ ዝተፈጸመ ዓቢ ዝበን፡ ጉሉሕ መርኢያን ህያው ኣብነትን ናይቲ ብኣባላት ክፍሊ ጸጥታ ብቐጸሊ (ብመንግስቲ እናተደገፈን እናተኣልየን) ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ብዘይ ንሕስያን ብዘይ ድንጋጽን ዝፍጸም ዘሎ መዓልታዊ መንግስታዊ ግፍዕታት ኢዩ። ንኣህጉራዊ ሕጊ ሰብኣዊ መሰላት ዝግህስ ተግባር ስለ ዝኹነ፡ ብዝኹነ መልክዕ ተቓውሞኻ ብጋህዲ ብምግላጽ፡ ብውልቂ ይኹን ብሓባር ብትሪ ክኹነን ይግባእ።

ውልቀ-መልኺ ኢሳያስ ኣፍወርቂ፡ ክሳብ ንስልጣኑ ዘይተንከፍዎ፡ ንኣባላት ክፍሊ ጸጥታ ዝደልይዎ ካብ ሕጊ ዝወጸ ስጉምታት (ምቕታል፡ ምእሳር፡ ምብስባስ፡...ወ.ዘ.ተ.) ክወስዱ ምሉእ ስልጣን ሂብዎም ኢዩ። ስለዚ፡ ነቲ በዞም ሕልናኦም ዘዕረቡ ኣረመናውያን ልኡኻትን ዕሱባትን ስርዓቱ ዝፍጸም ዘሎ ማእለያ ዘይብሉ ግፍዕታት፡ ብቐዳማይ ደረጃ ብሓልፍነት ዝሕተተሉ ክፍሊ ጸጥታ ስርዓቱ ይኹን ድኣምበር፡ ንባዕሉ እቲ ስርዓት (ውልቀ-መልኺ ኢሳያስ ኣፍወርቂ ከይተረፈ) እውን ኣብ ትሕቲ ጽላሉ ይፍጸም ስለ ዘሎ በዚ ዝበንዚ ተሓታቲ ኢዩ። ውልቀ-ምልካዊ ስርዓት ህ.ግ.ደ.ፍ ኣብ ስልጣን ክሳብ ዘሎ፡ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ብጀምላ ዝምጸም ግፍዕታት ደው ክብል ስለ ዘይከውነ፡ ነዚ ብቐጸሊ ዝፍጸም ዘሎ ግፍዕታት ደለይቲ ፍትሒ ብቐጥታ ደው ንምባሉ ዓቕሚኳ እንተዘይሃሎዎም፡ ብኡንብኡ ናብ መላእ ዓለም ብምቅላሕን ብምውፅዎን ኣብ ልዕሊ ስርዓቱ ልዑል ዓለማዊ ተጽዕኖን ከነኔን ተነጽሎን ብምፍጣር፡ ብተዛዋዋሪ መንገዲ ንምግትኡ ኣቕሊልካ ዘይግመት እጃም ከበርክቱ ዓቢ ሓላፍነትን ዘይነዓቕ ሓይልን ኣሎዎም። በዚ መሰረትዚ፡ ደልይቲ ፍትሕን ተቓውሞቲ ውድባትን እምበኣርከስ፡ ነቲ ወግሒ-ጸብሐ ብክፍሊ ጸጥታ ስርዓት ህ.ግ.ደ.ፍ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ብንጽል ከነ ብጀምላ ዝፍጸም ዘሎ ግፍዕታት ንምግታእ፡ ብውሕዱ ነዞም ዝሰዕቡ ስጉምታት ክወስዱ ይግባእ፡-

- ንዝኹነ ዝተፈጸመ ግፍዒ ግዜ ከይወሰድካ ብምጽራይ፡ ብመን፡ ንመን፡ መዓስ፡ ከምኡውን ኣበይ ከም ዝተፈጸመ ብእንብኡ ብዝርዝርን ብደቂቕን ምስና፡ ድ፤
- ጭቡጥ ሓበሬታን መርትዖን መረዳእታን መሰኻኽርን ብምእካብ፡ ነቲ ዝተፈጸመ ግፍዒ ንናይ ዓለም ናይ ሰብኣዊ መሰላት ማሕበራት -- ንኣብነት፡ " ንኣምነስቲ ኢንተርናሽናል" ወይ "ንህዩማን ራይትስ ዎች" -- ብኣግኡ ምሕባር፤
- ንናይ ፊደዮን ተለቪዥንን ማዕከናት ዜና ብኣድማዕነት ተጠቂምካ፡ ነቲ ዝተፈጸመ ግፍዒ ንህዝቢ ብውዑዩ ምፍላጥ፤
- ብናይ ኢንተርነት ውብሳይትን ናይ ዮትዩብ ክሊፓትን ካልእ ናይ ማሕበራዊ ሚዲያ መርበባትን ኣቢልካ ነቲ ዝተፈጸመ ግፍዒ ምዝርጋሕ፤
- ብጽሑፋትን መጽሔታትን ብሮሹራትን ፓምፕላትን ነቲ ዝተፈጸመ ግፍዒ ኣስፊሕካ ብምግላጽ ምቅላሕ፤

- ኣብ ኣኼባታትን ሰሚናራትን ፓልቶካትን ኮንፈረንሳትን ነቲ ዝተፈጸመ ግፍዒ ምቅላፅ፤
- ንናይ ሕቡራት ሃገራት ናይ ሰብኣዊ መሰላት ሽማግለ ብዛዕባ እቲ ዝተፈጸመ ግፍዒ ምሉእ ጸብጻብ ምሃብ፤ ከምኡ'ውን
- ሰፊሕ ሰለማዊ ሰልፊ ኣብ ቅድሚ ኤምባሲታት ስርዓት ህ.ግ.ደ.ፍ ብምክያድ፤ ንዝተፈጸመ ግፍዒ ዘሎካ ተቓውሞ ብግብሪ ምግላጽ።